

ODPIS

Sygn. akt: VI ACa 482/07

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 sierpnia 2007 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie Wydział VI Cywilny
w składzie:

Przewodniczący – Sędzia S.A. Agata Zając

Sędzia: S.A. Agata Wolkenberg (spr.)

Sędzia: S.A. Genowefa Glińska

Protokolant: ref. staż. Agnieszka Stachura

po rozpoznaniu w dniu 24 sierpnia 2007 r. w Warszawie na rozprawie
sprawy z powództwa Wojciecha K prowadzącego działalność pod
nazwą Przedsiębiorstwo U I z siedzibą w
Ł

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o nałożenie kary pieniężnej
na skutek apelacji pozwanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów
z dnia 22 stycznia 2007 roku sygn. akt XVII AmE 69/06
zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, iż oddala odwołanie i zasądza od
Wojciecha K na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę

360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
• prawnego.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 7 kwietnia 2006 roku wymierzył powodowi Wojciechowi K prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo U

„I ” z siedzibą w Ł , karę pieniężną w wysokości 16.000 zł , w związku z ujawnieniem nieprawidłowości polegających na nie utrzymywaniu w należyтым stanie technicznym obiektów, instalacji i urządzeń oraz nie przestrzeganiu obowiązków wynikających z koncesji. W uzasadnieniu decyzji podniesiono , iż w przedsiębiorstwie powoda w M M doszło w dniach 10-13 grudnia 2005 roku i 4,7,10 i 23 stycznia 2006 roku, do ograniczeń w dostawach ciepła dla odbiorców. Wskazał pozwany , iż zgodnie z koncesją (warunek 2.2.2) powód był zobowiązany do spełniania technicznych warunków wytwarzania ciepła określonych w odrębnych przepisach, w szczególności do utrzymywania obiektów, instalacji i urządzeń w należyтым stanie technicznym, umożliwiającym wytwarzanie ciepła w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących przepisów określających jakościowe wymogi ochrony środowiska oraz do utrzymywania właściwych standardów świadczenia usług energetycznych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ustawy Prawo energetyczne. Powołując się na przepis art. 4 ust 1 ustawy Prawo energetyczne pozwany podniósł , iż przedsiębiorstwo energetyczne, zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw lub energii jest obowiązane utrzymywać zdolność urządzeń, instalacji i sieci do realizacji zaopatrzenia w te paliwa lub energię w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących wymagań jakościowych. Zdaniem pozwanego powód nie dotrzymał tych obowiązków a przedstawione przez niego usprawiedliwienie dla ograniczeń w dostawach ciepła, wynikających z problemów natury technicznej, nie może stanowić okoliczności

wyłączających odpowiedzialność powoda za prawidłowe wykonanie koncesjonowanej działalności zgodnie z ustawą Prawo energetyczne i warunkami koncesji. Takim usprawiedliwieniem nie mogą być, zdaniem pozwanego, wskazywane m.in. przez powoda trudności jakie napotyka on w swojej działalności ze strony władz miasta i lokalnej spółdzielni mieszkaniowej, ani fakt występowania niskich temperatur w styczniu 2006 roku, odbiegających od norm przyjętych dla strefy klimatycznej regionu, czy też problemy z właściwą eksploatacją urządzeń ciepłowniczych, polegające na niemożności osiągnięcia właściwej temperatury wymurówki kotła. Pozwany wskazał ponadto, iż użycie przez przedsiębiorcę w okresie największych spadków temperatur powietrza, paliwa niedostatecznej jakości wpływa ujemnie na ocenę jego działań w zakresie wypełniania spoczywających na nim obowiązków. Podobnie, zdaniem pozwanego, należy traktować podnoszone przez powoda przyczyny awarii elementów infrastruktury ciepłowniczej (ograniczenie w dostawach ciepła w dniu 7 stycznia 2006 roku).

Zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy Prawo energetyczne przedsiębiorca zobowiązany jest bowiem do spełniania technicznych warunków dostarczania ciepła w sposób ciągły i niezawodny. Od przedsiębiorcy wymaga się ponadprzeciętnej staranności o sprawność i niezawodność eksploatowanych urządzeń.

Pozwany podkreślił również, iż brak właściwych parametrów pracy eksploatowanego przez powoda systemu ciepłowniczego nie było wydarzeniem jednorazowym.

Wymierzona przez pozwanego kara pieniężna stanowi 0,49 % przychodu powoda osiągniętego w 2005 roku z działalności koncesjonowanej i wynosi 16.000 zł. Jak wskazał pozwany w uzasadnieniu decyzji, na jej wysokość miały wpływ, z jednej strony, dotkliwe skutki dla odbiorców ciepła, a z drugiej, dotychczasowa niekaralność powoda za tego typu działania i jego reakcja na pojawiające się zakłócenia w dostawach ciepła.

Od decyzji tej odwołanie wniósł powód, domagając się jej uchylenia, i zarzucając niewłaściwe zastosowanie przepisów art. 56 ust 1 pkt 10 i 12 ustawy Prawo energetyczne, polegające na przyjęciu, że w ustalonym stanie faktycznym doszło do naruszeń w zakresie należytego utrzymania stanu technicznego obiektów, instalacji i urządzeń oraz nie przestrzeganiu obowiązków wynikających z koncesji.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrokiem z dnia 22 stycznia 2007 roku uchylił zaskarżoną decyzję i rozstrzygnął o kosztach procesu.

Sąd ustalił, iż powód prowadzi koncesjonowaną działalność gospodarczą na podstawie koncesji na wytwarzanie ciepła oraz na przesyłanie i dystrybucję ciepła, udzielonych przez Prezesa URE, zgodnie z którymi, jest on zobowiązany do prowadzenia działalności na zasadach określonych w ustawie Prawo energetyczne, oraz jest zobowiązany do spełniania technicznych warunków wytwarzania ciepła określonych w odrębnych przepisach, w szczególności do utrzymywania obiektów, instalacji i urządzeń w należytym stanie technicznym, umożliwiającym wytwarzanie ciepła w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących przepisów określających jakościowe wymogi ochrony środowiska, a także do utrzymywania właściwych standardów świadczenia usług energetycznych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ustawy Prawo energetyczne.

Bezsporne w sprawie było, iż w dniach 10-13 grudnia 2005 roku oraz w dniach 4,7,10 i 23 stycznia 2006 roku doszło do ograniczeń przez powoda w dostawach ciepła dla odbiorców z terenu M: M, i że ograniczenia te wystąpiły z przyczyn technicznych.

Przyczyną zakłóceń dostawy ciepła w grudniu 2005 roku była awaria w kotłowni, powodująca niemożność uzyskania właściwych parametrów pracy kotła i właściwego wygrzania wymurówki, wynikające z pracy kotła przy niskich obciążeniach i przejścia w tryb tzw. podtrzymania.

Ograniczenie dostaw ciepła w dniu 7 stycznia 2006 roku spowodowane było z kolei awarią falownika wentylatora wyciągowego spalin, w wyniku czego doszło do zatrzymania pracującego kotła o mocy 5 MW i spadku temperatury wody sieciowej.

Przyczyną zakłóceń w dostawie ciepła w dniu 10 stycznia 2006 roku była natomiast przerwa w dostawie energii elektrycznej do budynku, co spowodowało zakłócenie pracy kotła.

Z kolei przyczyną ograniczenia w dostawie ciepła w dniu 23 stycznia 2006 roku była zmiana paliwa przeznaczonego do opalania i podanie do kotła opału ze zbyt dużym udziałem procentowym trocin.

Zwrócił sąd uwagę, iż powód nie odniósł się do przyczyny ograniczeń dostawy ciepła w dniu 4 stycznia 2006 roku.

Sąd Okręgowy uznał, iż ograniczenia dostaw ciepła dla odbiorców we wszystkich wskazanych przypadkach, nastąpiły z przyczyn technicznych niezależnych od powoda i ograniczenia te polegały w zasadzie na niemożności uzyskania właściwych parametrów kotła. Zdaniem sądu, pozwany, wydając zaskarżoną decyzję, nie wziął pod uwagę wszystkich istotnych okoliczności i nie wykazał w jaki sposób powód nie dotrzymał obowiązków wynikających z udzielonych mu koncesji oraz w jaki sposób naruszył przepisy ustawy Prawo energetyczne. Nie wystarczające jest zdaniem sądu poprzestanie na ogólnym stwierdzeniu, że skoro urządzenia te nie były zdolne do wytwarzania i dostarczania ciepła o właściwych parametrach, to ich stan techniczny nie był należyty.

Zwrócił ponadto sąd uwagę, iż nawet przy zachowaniu najwyższej staranności w należyтым utrzymaniu stanu technicznego urządzeń, mogą zaistnieć sytuacje niezawinione przez przedsiębiorcę, których skutkiem mogą być ograniczenia w dostawach ciepła. Przedsiębiorcy nie można jednak winać za awarie, które nastąpiły z przyczyn obiektywnych.

Wskazał sąd , iż pozwany nie uwzględnił w swojej decyzji okoliczności, iż na ograniczenia w dostawach ciepła mogły mieć wpływ takie okoliczności jak: brak porozumienia z władzami samorządowymi i spółdzielnią w zakresie własności obiektów ciepłowniczych oraz brak zawinienia powoda.

W tych okolicznościach, uznał sąd za zbyt pochopne rozstrzygnięcie pozwanego, że powód swoim działaniem wypełnił przesłanki z art. 56 ustawy Prawo energetyczne.

Za niezasadny uznał sąd natomiast zarzut powoda odnoszący się do nie wskazania w decyzji warunków koncesji i obowiązków, których naruszenie pozwany zarzucił powodowi.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany Prezes URE, który zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

- naruszenie art. 56 ust 1 pkt 10 i 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne poprzez ich nie zastosowanie, a także poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że odpowiedzialność określona w tych przepisach oparta jest na zasadzie winy a nie na zasadzie bezprawności działania lub zaniechania;
- naruszenie przepisów art. 233 § 1 i 328 § 2 kpc poprzez błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia.

Powołując powyższe zarzuty, pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, a w razie nie uwzględnienia tego wniosku, o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Powód wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Z uzasadnienia Sądu Okręgowego wynika, iż uzależnia on zastosowanie przepisu art. 56 ustawy Prawo energetyczne od zawinienia przedsiębiorcy. Tymczasem przepis ten nakłada na Prezesa URE obowiązek wymierzenia kary pieniężnej, w razie stwierdzenia wymienionych w nim okoliczności, podlegających karze. Przepisy ustawy Prawo energetyczne w ogóle nie przewidują w takich przypadkach, możliwości odstąpienia od wymierzenia kary bądź nałożenia jej w wysokości 0 zł. Słusznie podnosi więc skarżący, iż brzmienie tego przepisu przesądza o tym, iż Prezes URE jest zobligowany, a nie uprawniony, do nałożenia kary, w przypadku stwierdzenia przesłanek wymienionych w art. 56 ust 1 pkt 1 – 16 ustawy (por. także wyrok SN z dnia 25 kwietnia 2007 roku w sprawie III SK 1/07, nie publ.).

Odmierna interpretacja przepisu art. 56 Prawa energetycznego, uzależniająca wymierzenie kary od stopnia zawinienia przedsiębiorcy, dokonana przez Sąd I instancji, jest błędna i pozostaje w sprzeczności z literalnym brzmieniem art. 56 ust. 1 , który stanowi, iż „karze pieniężnej podlega ten, kto...” oraz art. 56 ust. 2 , w którym postanowiono, iż „karę pieniężną , o której mowa w ust. 1 wymierza Prezes URE”.

Powoływane przez powoda i wskazane przez Sąd I instancji okoliczności, usprawiedliwiające przyczyny awarii kotła i wynikające z tych awarii ograniczenia w dostawie ciepła, dla samego wymiaru kary, nie mają więc znaczenia. Powinny być one natomiast brane pod uwagę przy ustaleniu wysokości tej kary.

Kryteria dotyczące wysokości kary wymienione zostały w art. 56 ust 3 i ust. 6 Prawa energetycznego. Zgodnie z brzmieniem ust. 3 tego przepisu, nie może ona przekraczać 15 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a stosownie do ust. 6 art. 56 powinna ona

uwzględniać stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.

Podnoszone przez Sąd I instancji kwestie, dotyczące winy powoda w związku z brakiem porozumienia z samorządem gminnym oraz spółdzielnią w sprawie wdrożenia do systemu ciepłowniczego kotłowni awaryjnych, spory właścicielskie, nie mają wpływu na zasadność samej decyzji o wymierzeniu kary. Okoliczności te mogą natomiast mieć wpływ, i jak wynika z treści uzasadnienia decyzji pozwanego, faktycznie wpływały, na ustalenie jej wysokości. Nie była ona zresztą przez powoda w ogóle kwestionowana.

Nałożona przez pozwanego kara nie jest wysoka i stanowi jedynie 0,49% przychodu powoda.

Wbrew również stanowisku Sądu I instancji, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i uzasadnienia decyzji pozwanego, nie sposób stwierdzić, iż nie zostało w sprawie wykazane, że powód naruszył przepisy Prawa energetycznego, zobowiązujące go do utrzymywania eksploatowanych urządzeń w należyтым stanie technicznym, gwarantującym świadczenie usług ciepłowniczych w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu standardów jakościowych (art. 4 ust 1) oraz obowiązki wynikające z koncesji, odwołujące się zresztą do przepisów ustawy Prawo energetyczne. Okres ograniczeń w dostawach ciepła oraz przyczyny tych ograniczeń zostały przez pozwanego dokładnie w decyzji sprecyzowane. Pozwany wskazał również, co nie było zresztą w sprawie sporne, na ograniczenia spowodowane m.in. : awarią falownika wentylatora wyciągowego spalin, powodującą zatrzymanie pracy kotła o mocy 5 MW i spadek temperatury wody sieciowej (ograniczenia ciepła z 7 stycznia 2006r.) oraz nieuzasadnioną zmianą paliwa przeznaczonego do opalania i użycia niewłaściwego opału, ze zbyt dużym udziałem trocin (ograniczenia dostaw ciepła z 23.01.2006r., strona 7 i 8 decyzji). Opisane i przeanalizowane zostały także w decyzji pozwanego,

przyczyny awarii kotła, powodujące ograniczenie dostaw ciepła w dniach 11-13 grudnia 2005 roku (str. 2 decyzji).

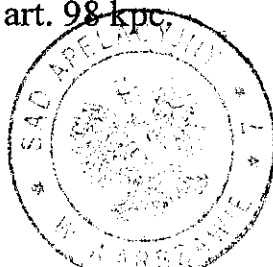
Powód, jako przedsiębiorca dostarczający ciepło, powinien zapewnić takie działanie eksploatowanych urządzeń, aby były one sprawne technicznie i gwarantowały świadczenie usług w sposób ciągły i niezawodny. Urządzenia te powinny spełniać określone wymagania w taki sposób, aby po ich uruchomieniu, uzyskiwały właściwe parametry niezbędne do niezawodnej i ciągłej pracy. Prawidłowa praca urządzenia, które stanowi element systemu ciepłowniczego, i został oddany do eksploatacji, nie może być uzależniona od dalszych inwestycji i planów przedsiębiorcy (np. od przewidywanego, w bliżej nieokreślonym terminie, uruchomienia kotłowni rezerwowych czy też poszerzenia kręgu odbiorców, gwarantującego według powoda, pełne wykorzystanie zamontowanego kotła o mocy 5 MW, k. 11). Zgodnie z wyjaśnieniami powoda, usprawiedliwieniem ograniczenia w dostarczaniu ciepła, miały być spory z samorządem i spółdzielnią mieszkaniową, dotyczące własności obiektów i urządzeń infrastruktury ciepłowniczej w M M , i wynikający z nich brak możliwości włączenia do systemu ciepłowniczego powoda, rezerwowego źródła zasilania (pismo powoda z dnia 18 stycznia 2006 r., znajdujące się w aktach postępowania administracyjnego, odwołanie powoda, k.11). Są to jednak okoliczności dla wymiaru kary pieniężnej nieistotne , mające znaczenie jedynie dla ustalenia jej wysokości.

Dla spełnienia warunku koncesyjnego w postaci należytego utrzymywania stanu technicznego obiektów i urządzeń umożliwiającego wytwarzanie ciepła w sposób ciągły i niezawodny niezbędne jest wykazanie zdolności eksploatowanych przez przedsiębiorcę urządzeń, do wytwarzania i dostarczania ciepła, właściwej w momencie przystąpienia do świadczenia tego typu usług. Nie może być ona uzależniona od zdarzeń, które mają dopiero nastąpić w przyszłości. Tłumaczenie więc awarii kotła w dniach 11-13 grudnia 2005 roku, w wyniku której, nie można było uzyskać „parametrów kotła, właściwie

wygrzać wymurówki” aby uzyskać „właściwe parametry wody sieciowej”, nie zawarciem umów z miastem czy spółdzielnią, nie może być uznane za okoliczność wyłączającą odpowiedzialność powoda. To powód jako profesjonalny przedsiębiorca powinien zapewnić taki stan techniczny eksploatowanych urządzeń aby mogły one prawidłowo i zgodnie z przeznaczeniem funkcjonować. Oczywistym jest, że awarii nie da się całkowicie wyeliminować i nie gwarantuje tego zamontowanie nawet samych najnowszych urządzeń. Obowiązkiem powoda było jednak utrzymanie tych urządzeń i instalacji w takim stanie technicznym aby do zakłóceń pracy kotłów z przyczyn, które można było jednak przewidzieć i wyeliminować, nie dochodziło. Wskazywane przez pozwanego dwa przypadki ograniczeń w dostawie ciepła w styczniu 2006 roku, spowodowane awarią falownika wentylatora wyciągowego spalin i zatrzymaniem pracy kotła o mocy 5 MW oraz użyciem niewłaściwego paliwa (zbyt duży udział trocin), świadczą o niezachowaniu przez powoda tych obowiązków.

Skoro koncesja na wytwarzanie ciepła, udzielona powodowi, odwołując się również do przepisów ustawy Prawo energetyczne, przewidywała obowiązek spełniania technicznych warunków wytwarzania ciepła w taki sposób, aby urządzenia eksploatowane przez powoda, były zdolne do wytwarzania i dostarczania ciepła w sposób ciągły i niezawodny, to jeśli obowiązek ten nie zostanie spełniony, zachodzi przesłanka przewidziana w art. 56 ust 1 pkt 10 i 12 ustawy Prawo energetyczne, uzasadniająca nałożenie kary pieniężnej.

W tych okolicznościach odwołanie powoda, jako nieuzasadnione, należało stosownie do art. 479.53 § 1 kpc oddalić, a w związku z tym, Sąd Apelacyjny, uwzględniając apelację pozwanego, zaskarżony wyrok zmienił na podstawie art. 386 § 1 kpc, orzekając o kosztach postępowania za I instancję orzeczono na podstawie art. 98 kpc.

Na orzeczenie podpisany
Za zgodność z oryginałem
Sekretarz Sądowy